

CONSILIUL SUPERIOR AL
MAGISTRATURII

ВЫСШИЙ СОВЕТ
МАГИСТРАТУРЫ

Judecătoria Orhei
Sediul Rezina

MD-5400, or.Rezina str.Voluntarilor 3
Tel: 0(254) 2-16 -17, 2-56-10
www.jrz.justice.md; e-mail: jrz@justice.md

Суд Орхей

Местонахождение г. Резина
MD-5400, г.Резина ул.Волунтарилор 3
Тел: 0(254) 2-16-17, 2-56-10
www.jrz.justice.md; e-mail: jrz@justice.md

400
11.06.21

Doamnei Domnica MANOLE
Președintele Curții Constituționale a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușeanu 28

Stimată Doamnă Președinte,

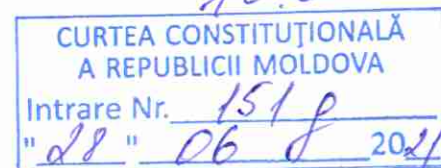
Prin prezenta, Judecătoria Orhei expediază în adresa DVS cererea înaintată de avocatul Postolachi Gheorghe în interesele inculpatei Cornos Elena privind sesizarea Curții Constituționale cu excepție de neconstituționalitate a unei sintagme, prevăzută de art. 33 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, depusă în cadrul examinării cererii de recuzare formulată de avocatul Postolachi Gheorghe față de judecătorul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, la judecarea cauzei penale de învinuire a lui Cornos Elena în baza art. 327 alin. (2) lit. b¹), art. 332 alin. (1) Cod penal și Vîhristiuc Tamara în baza art. 42 alin. (5), art. 327 alin. (2) lit. b¹), art. 361 alin. (1) Cod penal. La necesitate se va expedia dosarul penal în original.

Anexe:

1. sesizarea privind excepția de neconstituționalitate cu anexe;
2. copia de pe încheierea Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 11 iunie 2021.

Judecătorul
Judecătoriei Orhei

Dorina Cebanița

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

a

REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

privind excepția de neconstituționalitate

prezentată conform prevederilor art.135 alin.(l) lit.a) și lit.g) din Constituție

AUTORUL SESIZĂRII –

nume – Postolachi

prenume- Gheorghe

funcția - avocat

I. OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are ca obiect exercitarea controlului constituționalității dispoziției art. 33 alin. (2) pct,1 CPP al RM , în partea ce vizează sintagma, *...sînt direct sau indirect interesate în proces cu solicitarea verificării compatibilității normei contestate cu dispozițiile art. 20, 23, .26 art. 54 din Constituție și art. art. 6, al Convenție europene pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, reieșind din argumentele invocate.*

II. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

- i. În Judecătoria Orhei of. Rezina se examinează cauza penală privind învinuirea **lui Cornos Elena de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332, 327 al.2 CP al RM.**
- ii. **Prin actul de învinuire,** Cornos Elena este acuzată în aceea că la 26 februarie 2010, deținînd funcția de notar public, deci fiind persoană publică, adică persoană autorizată sau învestită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități în interes public, în sensul art. 123 alin.(2) din Codul Penal al RM, în interes personal și al altei persoane, contrar prevederilor art. 4 alin.(l), art. 42, 43, 44 și 53 din Legea cu privire la notariat nr. 1453 -XV din 08.11.2002, în or. Rezina, str. 27 August nr. 44 ap. 38, a întocmit actul notarial ”Procură” nr. 948 din 26.02.2010, precum că cet. Caraman Alexandru Luca, a.n. 15.11.1936, locuitor al s. Cotiujeii Mari, raionul Șoldănești, cod numeric personal - 2002038045431, a împuternicit-o pe cet. Vîhristiuc Tamara, a.n. 27.10.1967, locuitoare a or. Șoldănești, str. 31 August nr. 18 A, cod

numeric personal - 2002047030794, ” să-i reprezinte interesele în fața tuturor instanțelor competente de orice grad, inclusiv administrativ, de stat, financiar-bancare ale Republicii Moldova, inclusiv la BC ”ProCreditBank” S.A., filiala Chișinău, cu dreptul de a găj a casa de locuit, cu lotul de teren de pe lângă casă, situat în s. Cotiujenii Mari, raionul Șoldănești, ce-i aparține cu drept de proprietate privată, de a încheia și semna contractul de credit, contractul de gaj în numele dumnealui și să-l înregistreze la organele autorizate, să primească banii conveniți, să semneze pentru el și să îndeplinească toate acțiunile și formalitățile legate de această însărcinare, semnătura fiindu-i opozabilă ”, însă, în realitate, cet. Caraman Alexandru Luca, a.n.15.11.1936, locuitor al s. Cotiujenii Mari, raionul Șoldănești, nu s-a prezentat la notarul public Elena Cornos și nici nu i-a cerut dumneaei întocmirea unei asemenea procuri, iar potrivit concluziei din raportul de expertiză judiciară grafoscopică nr. 1847 din 17 decembrie 2015, rezultă că- ” inscripția manuscrisă cu conținutul ”Караман Александру Л.”, plasată la rubrica ”semnătura” din Procura nr. 948 din 26.02.2010 și semnătura din numele lui Caraman Alexandru, plasată în dreptul br. 948 din 26.02.2010, la rubrica ” Semnătura persoanei care a solicitat actul notarial ” din Registrul actelor notariale al notarului privat Cornos Elena, nu au fost executate de însuși Caraman Alexandru, dar au fost executate de către Caraman Iulita Anton”.

2. Prin acțiunile sale intenționate cet. Cornos Elena a comis infracțiunile prevăzută de art. 327 alin.(2), lit. b¹) CP, abuzul de putere sau abuzul de serviciu, adică folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanelor fizice, săvârșită în interesul unei terțe persoane și 332 alin.(1) CP al RM, falsul în acte publice, adică înscrierea de către o persoană publică, în documente oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material sau din alte interese personale.
3. Dosarul este în procedura judecătorului jud Orhei sed Rezina , Negreanu Igor cărui la 07.06.21 ia fost declarat încredere și s-a depus cerere de recuzare .
4. Prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, cererea de recuzare din 07.06.2021 a fost repartizată spre examinare judecătorului Dorina Cebanița.
5. Cererea de recuzare înaintată este întemeiată inclusiv pe prevederile art. 33 alin. (2) pct,1 CPP, potrivit cărora, **Judecătorul nu poate participa la judecarea cauzei și urmează a fi recuzat: 1) dacă el personal, soțul său, ascendenții ori descendenții lor, frații sau surorile și copiii acestora, afini și persoanele devenite prin adopție, potrivit legii, astfel de rude, precum și alte rude ale lui, sînt direct sau indirect interesate în proces ,.**
6. *Astfel considerăm că sintagma sînt direct sau indirect interesate în proces*, trezește dubii serioase de neconstituționalitate sub aspectul neclarității și imprevizibilității ei - ceea ce contravine **art. 23 coroborat cu art. 1 alin. (3), 4 alin. (2), 20, 23, 26 și 54 din Constituție.**

IV. EXPUNEREA PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, ȘI ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII:

Normele de drept incidente în prezenta cauză:

1. Constituția Republicii Moldova:

Alt. 1 alin. (3): „*Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate*”

- Alt. 20: „(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime, (2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție
- Art. 23: „(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică. (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative
- Alt. 26: „ (1) Dreptul la apărare este garantat. (2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale
- Art. 54 alin. (2): „ (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. (3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24”.

2. Codul de procedură penală al Republicii Moldova:

- Art 33 CPP al. (2) Judecătorul nu poate participa la judecarea cauzei și urmează a fi recuzat:
- 1) dacă el personal, soțul său, ascendenții ori descendenții lor, frații sau surorile și copiii acestora, afinii și persoanele devenite prin adopție, potrivit legii, astfel de rude, precum și alte rude ale lui, sînt direct sau indirect interesate în proces

Principiile și constatările expuse și a Curții Constituționale

Cu privire la calitatea și previzibilitatea normelor:

1. Sub aspectul cerințelor impuse de art. 23 din Constituție, Curtea Constituțională în nenumărate cazuri a menționat că dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle, consacrat în art. 23 din Legea fundamentală, implică, între altele, adoptarea de către legiuitor a unor reguli procedurale clare, în care să se prescrie cu precizie condițiile și termenii în care justițiabilii își pot exercita drepturile (pct. 58 din HCC nr. 17 din 19.05.2016).
2. În acest sens, în Hotărârea nr. 26 din 23 noiembrie 2010, Curtea a mai reținut că, pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, **previzibilitate** și **claritate** - noima de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție, care statuează obligația statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile.¹
3. De asemenea, în cauza *Rotam c. României*, CtEDO a statuat că „o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane - care, la nevoie, poate apela la consultanța de specialitate - să își corecteze conduita”.
4. Iar în cauza *Sunday Times c. Regatului Unit*, Curtea Europeană a decis că „[...] cetățeanul trebuie să dispună de informații suficiente asupra normelor juridice aplicabile într-un caz dat și să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-un act determinat”.

5. în acest context, CtEDO a reținut că, conținutul actului normativ trebuie să permită persoanei interesate să prevadă în mod rezonabil conduita pe care trebuie să o adopte, **claritatea și previzibilitatea** fiind elemente *sine qua non* ale constituționalității unei norme. De asemenea, legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține, iar în cazul unor instituții juridice cu o structură complexă să prevadă elementele ce disting particularitățile lor.
6. De altfel, în jurisprudența sa Curtea Europeană a reiterat că persoana în privința căreia se desfășoară o procedură penală este în drept să beneficieze de o diligență, în special în partea ce ține de examinarea cazului său. Astfel, previzibilitatea actului normativ este în strânsă legătură cu garanțiile unui proces echitabil, care sunt concepute pentru a evita plasarea unei persoane, pentru o perioadă îndelungată, într-o stare de incertitudine referitoare la rezultatul examinării cauzei (cauza *Nakhmcmovich c. Rusiei*, hotărârea 2 martie 2006, § 89, cauza *Hajibeyli c. Azerbaidjanului*, hotărârea 10 iulie 2008, § 51).

Jurisprudența Curții Europene pentru apărarea Drepturilor Omului (CtEDO)

1. Cu referire la necesitatea reglementării unor proceduri de recuzare, CtEDO a accentuat că este importantă existența unor proceduri naționale care să asigure imparțialitatea, și anume, existența unor norme în materie de recuzare a judecătorilor, reprezintă un factor relevant.
2. Astfel de norme exprimă preocuparea legiuitorului național de a înlătura orice îndoială rezonabilă cu privire la imparțialitatea judecătorului sau a instanței în cauză și reprezintă o încercare de a asigura imparțialitatea prin eliminarea cauzei îndoielilor în materie, în plus față de garantarea unei lipse reale a caracterului părtinitor, acestea au drept scop să elimine orice aparență de parțialitate și astfel să consolideze încrederea pe care instanțele dintr-o societate democratică trebuie să o inspire publicului [a se vedea *Micallef împotriva Maltei (MC)*, pct. 99; *Mezmaric împotriva Croației*, pct. 27; *Harabin împotriva Slovaciei*, pct. 132].
3. **În jurisprudența sa, Curtea Europeană a reiterat faptul că principiul conform căruia normele procedurii penale trebuie stabilite prin lege este un principiu general al dreptului și că scopul principal al normelor procedurale este protejarea inculpatului împotriva oricărui abuz de autoritate și, prin urmare, apărarea este cea mai probabil să sufere de omisiuni și lipsă de claritate în astfel de norme. Iar, nerespectarea acestora, atrage după sine încălcarea dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO (cauza *COËME AND OTHERS v. BELGIUM*³, pct. 102-104).**

NECONSTITUȚIONALITATEA PREVEDERILOR ARTICOLULUI 33 alin. (2) din CPP din motiv că textul nu respectă exigențele de claritate și previzibilitate

1. Norma menționată este formulată general și neclar și nu asigură o precizie suficientă pentru instanță care examinează recuzarea și părțile în proces care formulează recuzarea pentru a percepe care anume sunt acele *interese directe sau indirecte*, care pun la îndoială imparțialitatea judecătorului, sau care sunt acele criterii de evidențiere a acestora.
2. În așa mod se lasă o marjă de apreciere prea largă pentru judecătorul care examinează recuzarea - creând astfel o premisă pentru arbitrar și abuzul de autoritate din partea celor din urmă.

3. Prin formula contradictorie, imprevizibilă și imprecisă a acetei norme precum și mecanismul neclar de aplicare se crează incertitudine la formularea recuzărilor și la examinarea acestora astfel limitându-se dreptul la apărare a părților în proces .
4. Motivul de recuzare a judecătorului, reglementat în art. 33 alin. (2) pct. 1) din CPP, formulat prin sintagma ***sînt direct sau indirect interesate în proces*** este vag și ambiguu, astfel încât generează confuzie, afectând principiul încrederii legitime care impune ca legislația să fie clară și predictibilă, unitară și coerentă.
5. Această sintagma *nu* este definită prin art. 6 CPP unde lipsește definiția acestei sintagme, ceea ce și demonstrează caracterul ambiguu al acesteia.
6. Astfel, în lipsa unei formulări mai clare a art. 33 alin. (2) pct. 1) din CPP și, în lipsa unor criterii previzibile care să orienteze judecătorul investit cu soluționarea cererii de recuzare în demersul său de identificare a situațiilor de afectare a imparțialității judecătorilor a căror recuzare se cere, aproape orice argument adus de justițiabilul care cere recuzarea poate fi respins.
7. Curtea Europeană, prin jurisprudența sa a menționat că în vederea asigurării dreptului la un proces echitabil - simpla reglementare a unor proceduri de recuzare a judecătorului în privința căruia persistă suspiciuni privind lipsa de imparțialitate nu este suficientă *per se*, fiind necesar ca aceste proceduri la rândul lor să corespundă și să asigure, la modul practic și efectiv, toate garanțiile prevăzute de art. 6, inclusiv, contradictorialitatea și egalitatea armelor, cât și previzibilitatea și calitatea unor astfel de norme.
8. Or, principiile desprinse din jurisprudența Curții Europene, stabilesc în mod clar și cert că scopul normelor procesuale este de proteja inculpatul împotriva oricărui abuz de autoritate, motiv din care Curtea de la Strasborg condamnă orice normă națională care este caracterizată prin lipsă de claritate. Iar, în această ordine de idei, golirea de eficiență a dreptului la recuzare a judecătorului este de natură a submina în general dreptul fundamental la un proces echitabil.

V. EXPUNEREA CERINTELOR AUTORULUI SESIZĂRII:

- 1) Primirea și examinarea prezentei sesizări;
- 2) Efectuarea controlului constituționalității asupra sintagmei , , ***...sînt direct sau indirect interesate în proces....*** prevăzută de art. 33 alin. (2) pct,1 din CPP al RM, sub aspectul neclarității și imprevizibilității;
- 3) Admiterea sesizării și declararea ca fiind neconstituțională a sintagmei ***...sînt direct sau indirect interesate în proces*** prevăzută de art. 33 alin. (2) pct,1 din CPP al RM

VI DOCUMENTE ANEXATE

La prezenta sesizare, urmează a fi anexate de către instanța a teralele cauzei penale.
or . Rezina

07 IUUNIE 2021

Declarăm pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Cu respect, avocat

Postolachi Gheorghe

ÎNCHEIERE

11 iunie 2021

Judecătoria Orhei, sediul Rezina

Instanța în componență

Președintele ședinței, judecător

Grefier

Cu participarea:

Procurorului

Avocaților

Inculpatelor

or. Rezina

Dorina Cebanița

Marta Negara

Ion Bernaz

Gheorghe Postolachi, Igor Gandrabur

Elena Cornos, Tamara Vîhristiuc

a judecat în ședință de judecată cererea avocatului Gheorghe Postolachi în interesele inculpatei Elena Cornos, privind sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a sintagmei „*sînt direct sau indirect interesate în proces*” prevăzută de art. 33 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, depusă în cadrul examinării cererii de recuzare de către avocatul Gheorghe Postolachi înaintată față de judecătorul Judecătoria Orhei, sediul Rezina, Igor Negreanu, la judecarea cauzei penale de învinuire a lui Cornos Elena în baza art. 327 alin. (2) lit. b¹), art. 332 alin. (1) Cod penal și Vîhristiuc Tamara în baza art. 42 alin. (5), art. 327 alin. (2) lit. b¹), art. 361 alin. (1) Cod penal,

A CONSTATAT:

Pe rolul Judecătoria Orhei, sediul Rezina, se află spre examinare cauza penală privind învinuirea lui Cornos Elena în baza art. 327 alin. (2) lit. b¹), art. 332 alin. (1) Cod penal și Vîhristiuc Tamara în baza art. 42 alin. (5), art. 327 alin. (2) lit. b¹), art. 361 alin. (1) Cod penal.

Cauza penală a fost repartizată în mod automat spre examinare judecătorului Negreanu Igor.

La data de 07 iunie 2021, avocatul Postolachi Gheorghe, în interesele inculpatei Cornos Elena, a înaintat cerere de recuzare judecătorului Igor Negreanu de la examinarea cauzei penale respective, care prin intermediul PIGD a fost repartizată spre examinare judecătorului Cebanița Dorina, care a purces la examinarea cererii de recuzare în aceeași zi, 07.06.2021.

În cadrul ședinței de judecată, avocatul Postolachi Gheorghe, în numele și interesele inculpatei Cornos Elena a înaintat cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „*sînt direct sau indirect interesate în proces*” prevăzută de art. 33 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală. Totodată, avocatul a solicitat instanței de judecată termen în vederea pregătirii cererii și sesizării privind excepția de neconstituționalitate, fiindu-i prezentat termen de către instanță până la 10.06.2021, ora 09:00.

În cadrul ședinței de judecată din 10.06.2021, avocatul Postolachi Gheorghe, în interesele inculpatei Cornos Elena, a prezentat cererea și sesizarea privind

excepția de neconstituționalitate în cauza penală nr. 38-1-7771-07072017, potrivit căreia se solicită:

1) *Primirea și examinarea prezentei sesizări;*

2) *Efectuarea controlului constituționalității asupra sintagmei „sînt direct sau indirect interesate în proces” prevăzută de art. 33 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, sub aspectul neclarității și imprevizibilității.*

3) *Admiterea sesizării și declararea ca fiind neconstituțională a sintagmei „sînt direct sau indirect interesate în proces” prevăzută de art. 33 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală.*

În argumentarea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 33 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală sunt invocate următoarele motive precum că, cauza penală privind învinuirea lui Cornos Elena în baza art. 327 alin. (2) lit. b¹), art. 332 alin. (1) Cod penal și Vîhristiuc Tamara în baza art. 42 alin. (5), art. 327 alin. (2) lit. b¹), art. 361 alin. (1) Cod penal, este în procedura judecătorului Judecătoriei Orhei sediul Rezina, Negreanu Igor, cărui la 07.06.21 ia fost declarată neîncredere și s-a depus cerere de recuzare .

Prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, cererea de recuzare din 07.06.2021 a fost repartizată spre examinare judecătorului Dorina Cebanița.

Cererea de recuzare înaintată este întemeiată inclusiv pe prevederile art. 33 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, potrivit cărora, *judecătorul nu poate participa la judecarea cauzei și urmează a fi recuzat: 1) dacă el personal, soțul său, ascendenții ori descendenții lor, frații sau surorile și copiii acestora, afinii și persoanele devenite prin adopție, potrivit legii, astfel de rude, precum și alte rude ale lui, sînt direct sau indirect interesate în proces*

Astfel se consideră că sintagma sînt direct sau indirect interesate în proces, trezește dubii serioase de neconstituționalitate sub aspectul neclarității și imprevizibilității ei - ceea ce contravine art. 23 coroborat cu art. 1 alin. (3), 4 alin. (2), 20, 23, 26 și 54 din Constituție.

Norma menționată este formulată general și neclar și nu asigură o precizie suficientă pentru instanța care examinează recuzarea și părțile în proces care formulează recuzarea pentru a percepe care anume sunt acele *interese directe sau indirecte*, care pun la îndoială imparțialitatea judecătorului, sau care sunt acele criterii de evidențiere a acestora.

În așa mod se lasă o marjă de apreciere prea largă pentru judecătorul care examinează recuzarea, creând astfel o premisă pentru arbitrarul și abuzul de autoritate din partea celor din urmă.

Prin formula contradictorie, imprevizibilă și imprecisă a acestei norme precum și mecanismul neclar de aplicare se creează incertitudine la formularea recuzărilor și la examinarea acestora astfel limitându-se dreptul la apărare a părților în proces .

Motivul de recuzare a judecătorului, reglementat în art. 33 alin. (2) pct. 1) din Cod de procedură penală, formulat prin sintagma „sînt direct sau indirect interesate în proces” este vag și ambiguu, astfel încât generează confuzie, afectând principiul încrederii legitime care impune ca legislația să fie clară și predictibilă, unitară și coerentă.

Această sintagma *nu* este definită prin art. 6 Cod de procedură penală unde lipsește definiția acestei sintagme, ceea ce și demonstrează caracterul ambiguu al acesteia.

Astfel, în lipsa unei formulări mai clare a art. 33 alin. (2) pct. 1) din Cod de procedură penală și, în lipsa unor criterii previzibile care să orienteze judecătorul investit cu soluționarea cererii de recuzare în demersul său de identificare a situațiilor de afectare a imparțialității judecătorilor a căror recuzare se cere, aproape orice argument adus de justițiabilul care cere recuzarea poate fi respins.

Curtea Europeană, prin jurisprudența sa a menționat că în vederea asigurării dreptului la un proces echitabil - simpla reglementare a unor proceduri de recuzare a judecătorului în privința căruia persistă suspiciuni privind lipsa de imparțialitate nu este suficientă *per se*, fiind necesar ca aceste proceduri la rândul lor să corespundă și să asigure, la modul practic și efectiv, toate garanțiile prevăzute de art. 6, inclusiv, contradictorialitatea și egalitatea armelor, cât și previzibilitatea și calitatea unor astfel de norme.

Or, principiile desprinse din jurisprudența Curții Europene, stabilesc în mod clar și cert că scopul normelor procesuale este de proteja inculpatul împotriva oricărui abuz de autoritate, motiv din care Curtea de la Strasbourg condamnă orice normă națională care este caracterizată prin lipsă de claritate. Iar, în această ordine de idei, golirea de eficiență a dreptului la recuzare a judecătorului este de natură a submina în general dreptul fundamental la un proces echitabil.

În ședința instanței de judecată de examinare a cererii de recuzare, avocatul Postolachi Gheorghe și inculpata Cornos Elena au susținut în totalitate cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „sînt direct sau indirect interesate în proces” prevăzută de art. 33 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, formulată cu motivele de fapt și de drept invocate în cerere.

Avocatul Gandrabur Igor și inculpata Vîhristiuc Tamara, au lăsat cererea înaintată la aprecierea instanței.

Procurorul Ion Bernaz, în ședința instanței de judecată de examinare a cererii de recuzare a pledat pentru respingerea cererii înaintate, invocând lipsa condițiilor de formă și de drept pentru înaintarea sesizării, menționând că cercetarea judecătorească în cauza penală respectivă deja a ajuns la final, iar avocatul intenționat încearcă a tergiversa examinarea cauzei în fond.

Instanța de judecată, examinând cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „sînt direct sau indirect interesate în proces” prevăzută de art. 33 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, opinia participanților la proces, conchide admiterea cererii și expediază sesizarea privitor la excepția de neconstituționalitate înaintată de avocatul Postolachi Gheorghe pentru examinare, cu suspendarea examinării cererii de recuzare depusă de avocatul Postolachi Gheorghe înaintată față de judecătorul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, Negreanu Igor, la judecarea cauzei penale de învinuire a lui Cornos Elena în baza art. 327 alin. (2) lit. b¹), art. 332 alin. (1) Cod penal și Vîhristiuc Tamara în baza art. 42 alin. (5), art. 327 alin. (2) lit. b¹), art. 361 alin. (1) Cod penal, până la adoptarea soluției de către Curtea Constituțională.

Conform art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală, *în cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a*

ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.

Potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) (Sesizarea nr. 55b/2015), în temeiul căreia, Curtea Constituțională a hotărât: *în sensul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) coroborat cu articolele 20, 115, 116 și 134 din Constituție: în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională; excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu; sesizarea privind controlul constituționalității unei norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze i se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza; judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.*

Analizând exigențele impuse de hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 în coroborare cu art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „*sînt direct sau indirect interesate în proces*” prevăzută de art. 33 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală și de a sesiza Curtea Constituțională.

Instanța de judecată reține că prin excepția de neconstituționalitate înaintată se contestă prevederile din art. 33 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, și anume sintagma „*sînt direct sau indirect interesate în proces*”, astfel încât obiectul excepției se include în categoria actelor cuprinse la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, precum și că prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei penale aflate pe rolul instanței de fond.

În lumina celor reflectate, instanța de judecată, sesizează Curtea Constituțională pentru examinarea excepției de neconstituționalitate ridicată de avocatul Postolachi Gheorghe în interesele inculpatei Cornos Elena, depusă în cadrul examinării cererii de recuzare depusă de avocatul Postolachi Gheorghe înaintată față de judecătorul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, Negreanu Igor, la judecarea cauzei penale de învinuire a lui Cornos Elena în baza art. 327 alin. (2) lit. b¹), art. 332 alin. (1) Cod penal și Vîhristiuc Tamara în baza art. 42 alin. (5), art. 327 alin. (2) lit. b¹), art. 361 alin. (1) Cod penal.

Astfel, prin prisma § 81 din Hotărârea Curții Constituționale privind interpretarea art. 135 din Constituție nr. 2 din 09.02.2016, Curtea Constituțională, se suspendă procedura de examinare a cererii de recuzare în prezenta cauză penală, până la pronunțarea soluției de către Curtea Constituțională asupra excepției de neconstituționalitate.

Conducându-se de art. 7 alin. (3), art. 342 Cod de procedură penală, instanța de judecată, -

DISPUNE:

Se admite cererea avocatului Postolachi Gheorghe în interesele inculpatei Cornos Elena privind sesizarea Curții Constituționale cu excepție de neconstituționalitate a sintagmei „*sînt direct sau indirect interesate în proces*” prevăzută de art. 33 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală.

Se expediază sesizarea avocatului Postolachi Gheorghe privind excepția de neconstituționalitate a sintagmei „*sînt direct sau indirect interesate în proces*” prevăzută de art. 33 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, depusă în cadrul examinării cererii de recuzare înaintată de avocatul Postolachi Gheorghe la examinarea cauzei penale de învinuire a lui Cornos Elena în baza art. 327 alin. (2) lit. b¹), art. 332 alin. (1) Cod penal și Vîhristiuc Tamara în baza art. 42 alin. (5), art. 327 alin. (2) lit. b¹), art. 361 alin. (1) Cod penal, Curții Constituționale a Republicii Moldova.

Se suspendă procedura de examinare a cererii de recuzare depusă de avocatul Postolachi Gheorghe în prezenta cauză penală până la soluționarea sesizării de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele sedinței
Judecătorul

/semnătura

Dorina Cebanița

